

Varhaiskasvatussuunnitelman muutokset

Sivla 29.08.2024 § 85
1066/00.01.02/2022

Valmistelija varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen, puh. 040 5079571

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteista tuli vuonna 2016 ensimmäistä kertaa kansallinen normi, joka ohjaa varhaiskasvatuksen toteuttamista päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja muussa varhaiskasvatuksessa. Sisällöllinen jatkumo varhaiskasvatussuunnitelmasta esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin vahvistaa varhaiskasvatuksen asemaa osana suomalaista koulutusjärjestelmää.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden keskeinen tehtävä on tukea ja ohjata varhaiskasvatuksen järjestämistä, toteuttamista ja kehittämistä sekä edistää yhdenvertaisen ja laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamista koko maassa. Perusteet antavat yhtenäisen viitekehyksen paikallisten suunnitelmien laadintaan haastaen kaikki varhaiskasvatuksen ammattilaiset mukaan alueelliseen yhteistyöhön lasten eheän oppimisen polun ja hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Valtakunnallisia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita ja paikallisia varhaiskasvatussuunnitelmia päivitettiin vuonna 2022 vastaamaan varhaiskasvatuslain muutoksia erityisesti lapselle annettavan tuen osalta. Valtakunnallisissa perusteissa määritellään kunkin pääluvun lopussa, mitä paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa tulee kyseisen luvun osalta päättää ja kuvata.

Edellisen päivityksen jälkeen on kuitenkin tullut Opetushallituksen päivittämiä tukimateriaaleja kuntien työn tueksi. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatiminen tuki lakisääteiseksi myös varhaiskasvatuksessa. Näiden pohjalta varhaiskasvatuksen johtoryhmässä todettiin syksyllä 2023, että paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa tulee päivittää vaikka valtakunnallisiin perusteisiin ei olekaan tullut muutoksia. Päivitystyöstä ovat vastanneet varhaiskasvatuksen pedagogiset asiantuntijat, varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja konsultoiva varhaiskasvatuksen opettaja.

Päivityksen yhteydessä Jämsän varhaiskasvatussuunnitelma laadittiin Opetushallituksen ylläpitämään ePerusteet -palveluun aiemman PedaNetin sijaan. ePerusteet palvelusta löytyvät kaikki valtakunnalliset opetussuunnitelmien perusteet ja varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjät voivat julkaista siellä paikallisia suunnitelmia. Palvelu on maksuton.

Jämsän varhaiskasvatussuunnitelma on edellisen suunnitelman tapaan laadittu valtakunnallisten perusteiden sisältämän perustekstin pohjalle niin, että paikallisesti päätettävät ja kuvattavat asiat on lisätty aina kyseiseen luvun tai kappaleen loppuun. Paikallisesti päätettäviä asioiden

kuvauksia ja käsitteitä on tarkennettu vuoden 2022 varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta vastaamaan nykytilannetta, ohjeistuksia ja tukimateriaaleja.

Paikallisesti päätettäviin asioihin on tehty muutoksia ja täsmennyksiä seuraavasti:

Luku 1.2. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma: päivitetty pedagogien tiimikirjan sisältöä. Aiemman kahden osan sijaan tiimikirja muodostuu neljästä osasta: tiimisopimus, kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja ryhmävasu.

Luku 1.3. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma: täsmennetty varhaiskasvatuksen pedagogisen asiantuntijan ja erityisopettajan osuutta.

Luku 2.2. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot: täsmennetty kirjauksia ja sanamuotoja, lisätty kirjaus seudullisesta yhteistyöstä ja lisätty päiväkodin työntekijöihin varhaiskasvatuksen sosionomit ja pedagogiset asiantuntijat.

Luku 2.3. Varhaiskasvatus osana lapsen kasvun ja oppimisen polkua: tähän on kuvattu Kasvun ja oppimisen hyvä alku ja Lapsen siirtyminen varhaiskasvatusympäristöstä toiseen; aiemmin otsikolla Siirtymäkäytännöt Jämsässä.

Luku 2.4. Arvoperusta: tähän kuvattu Jämsän kaupungin arvot

Luku 2.7. Laaja-alainen osaaminen: tekstiä päivitetty, siirretty luvun alkuun ennen alalukuja; aiemmin koko luvun lopussa. Sisältöä päivitetty tunne- ja vuorovaikutustaitojen osalta.

Luku 3 Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri: luvun alkuun siirretty osa aiemmin luvun lopussa ollutta tekstiä.

Luku 3.1. Toimintakulttuurin kehittäminen ja sitä ohjaavat periaatteet: tähän siirretty osa aiemmin luvun lopussa ollutta tekstiä. Sisältöä muokattu; lisätty sisältöä toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmista, kiusaamisen ehkäisystä ja AVEKKI-toimintamallista. Vuosikello-kuva poistettu tästä kohdasta, mainittu tekstissä.

Luku 3.2. Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt: Sisältöä päivitetty ja täsmennetty, poistettu päällekkäisyyksiä.

Luku 3.3. Yhteistyö varhaiskasvatuksessa: aiemmin luvun lopussa ollut yhtenä lukuna, nyt jaettu perusteiden mukaisesti alalukujen **3.3.1. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö** ja **3.3.2. Yhteistyö eri tahojen kanssa**. Päivitetty tekstiin tiedot hyvinvointialueesta.

Luku 4.1. Pedagogisen toiminnan viitekehys: tähän lisätty kuvaus mitä on kokopäiväpedagogiikka, pienryhmätoiminta ja alle 3-vuotiaiden pedagogiikka.

Luku 4.2. Pedagoginen dokumentointi: sisältöä päivitetty ja täsmennetty.

Luku 4.3. Monipuoliset työtavat: kappalejako on muutettu ja sisältöä päivitetty.

Luku 4.4. Leikki kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin lähteenä: sisältöä päivitetty ja laajennettu, lisätty kappale lastenkulttuurista ja lapsille suunnatusta mediasta.

Luku 4.5.1. Kielten rikas maailma: lisätty asioita kielitietoisesta toiminnasta ja monikielisydestä.

Luku 4.5.2. Ilmaisun monet muodot: sisältöä päivitetty.

Luku 4.5.3. Minä ja meidän yhteisömme: päivitetty ja täsmennetty yhteistyötä evankelisluterilaisen seurakunnan kanssa.

Luku 4.5.4. Tutkin ja toimin ympäristössäni: sisältöä päivitetty ja täsmennetty.

Luku 4.5.5. Kasvan, liikun ja kehityn: sisältöä päivitetty ja täsmennetty.

Luku 4.5.6. Kieleen ja kulttuuriin liittyviä tarkentavia näkökulmia: sisältöä laajennettu ja päivitetty.

Luku 5.1. Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet ja vastuut: sisältöä päivitetty ja kappalejako muutettu.

Luku 5.2. Yhteistyö tuen aikana: aiemmin kuvattu kokonaisuutena, nyt jaettu alalukujen kohdalle:

Luku 5.2.1. Lapsen ja huoltajan kanssa tehtävä yhteistyö

Luku 5.2.2. Monialainen yhteistyö

Luku 5.3. Tuen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa: paikalliset asiat kuvattu kunkin alaluvun kohdalle, sisältöä täsmennetty:

Luku 5.3.1. Yleinen tuki

Luku 5.3.2. Tehostettu tuki

Luku 5.3.3. Erityinen tuki

Luku 5.3.4. Tuen muodot

Luku 7. Toiminnan arviointi ja kehittäminen varhaiskasvatuksessa: paikallinen osuus siirretty suoraan pääluvun kohdalle, sisältöä on päivitetty ja täsmennetty.

Jämsän varhaiskasvatussuunnitelma 2024 on oheisaineistona. Hyväksytty varhaiskasvatussuunnitelma julkaistaan Opetushallituksen ePerusteet - palvelussa ja varhaiskasvatuksen verkkosivuilla.

Varhaiskasvatusjohtaja Maija Jääskeläinen selvitti asiaa kokouksessa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 28 §, kohta 1. Sivistyslautakunta hyväksyy kuntakohtaiset
opetus- ja kasvatussuunnitelmat ja näiden suunnitelmien periaatteet sekä
muiden toimintaa ohjaavien suunnitelmien periaatteet.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy paikallisen varhaiskasvatussuunnitelmaan
tehdyt muutokset otettavaksi käyttöön 1.9.2024.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.